

Csecsemő – és kisgyermeknevelő képzés záróvizsga témakörei

1. A gyermek egészséges fejlődése

- testi fejlődés
- mozgás-kognitív és nyelvi fejlődés:
- érzelmi-szociális fejlődés
- a gyermek alapvető testi és lelki szükségletei

Kulcsszavak:

- testarányok, testsúly-gyarapodás, növekedési ütem, testméretek változása, az egészséges étrend,
- érése, fejlődés, pszichoanalitikus megközelítés, Freud, orális-anális-fallikus szakasz, kognitív megközelítés, Piaget, séma, szenzomotoros szakasz, műveletek előtti szakasz, beszédfejlődés, beszédelsajátítás, kommunikációs csatornák, metakommunikáció, legközelebbi fejlődési zóna, Vigotszkij, pszichoszociális megközelítés, Erikson, önindította mozgás, testséma, élmény, éntudat, önszabályozás, szociális tanulás, Bandura, mozgásfejlődés, nagymozgások, finommotorika, mozgásfejlődést támogató fizikai környezet, első alakváltozás, veleszületett és tanult magatartásminták, temperamentum, érzelmi fejlődés, a média szerepe, lehetséges hatásai

Szakirodalom:

- Bimbó Zoltánné (2015): A kisgyermeknevelés főbb feladatai az érzelmi és a szociális kompetencia fejlődésének támogatásában. In: Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 109–145.
http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/Szemelvenyek_a_kisgyermeknevel_es_korebol_II.pdf
- Cole – Cole: Fejlődéslélektan. Osiris, Budapest, (több kiadás).
- Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.)(2011): A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Biztos Kezdet Kötetek I. <https://goo.gl/hqzVPP>
- Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.)(2011): A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Biztos Kezdet Kötetek II. <https://goo.gl/Oy17pv>
- Dr. Majoros Mária, Lajtainé Kollár Mónika, Dr. Darvai Sarolta (2011): Az egészséges csecsemő- és kisgyermek fejlődése és gondozása. Linceum Kiadó, Eger
- Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes (2002) Gyermeklélektan. Bp. Gondolat Kiadó.
- Jekkelné Kósa Éva, Vajda Zsuzsanna (2007): Hasznos vagy káros: "szemben a képernyővel". In: Szavai Ilona (szerk.) Tévé előtt védtelenül?: A média hatása a gyerekekre

2. Kötődés

- korai kötődés elmélete
- anya-gyerek kapcsolat
- biztonságigény kielégítése, a megkapaszkodás ösztöne
- leválás beszoktatás
- a kisgyermeknevelő, mint kötődési személy

Kulcsszavak: ragaszkodás, kötődés, Bowlby, elsődleges gondozó, biztonságigény, Ainsworth, biztonságos-bizonytalan kötődés, anya-gyerek játékok élményháttér, ölbéli játékok, depriváció, szeparáció, leválás, beszoktatás, átmeneti tárgyak

Szakirodalom:

- B. Lakatos Margit – Serfőző Mónika (szerk.): Pszichológia. Szöveggyűjtemény óvodapedagógus hallgatóknak. Trezor Kiadó, Bp., 1999. Anya-gyerek kapcsolat c. fejezet (101–126. o.)
- F. Lassú Zsuzsa (2011). A kötődés és változatai a szülő mentális sérülékenységének kontextusában. In F. Lassú Zsuzsa (szerk.), Gyermek mentálisan sérülékeny családokban. Eötvös Kiadó Budapest. 49-73 o. <http://mek.oszk.hu/10200/10211/10211.pdf>
- Falvai Károly: Az első fejlődési szakasz játécai. In: B. Lakatos Margit (szerk.): Játépszichológia. Olvasókönyv óvodapedagógus hallgatóknak. ELTE Tanító- és Óvóképző Kar. Bp. 2001 (ill. több kiadás) 129–139. o.
- Hámos Eszter (2015). A kötődéselmélet perspektívái. A klasszikusoktól napjainkig. Animula Kiadó.

- Oates, Jones (2010, szerk.): Kötődési kapcsolatok. A kisgyermekkorai gondozás minősége. Szociálpolitikai És Munkaügyi Intézet, Gyerekesély projekt, Budapest. <http://nevelstudomanyi-tanszek.webnode.hu/oktatas/szigorlat/>
- Tóth Ildikó (2011). AZ ÉRZELMI-TÁRSAS KAPCSOLATOK FEJLŐDÉSE: KORAI GONDOZÁS ÉS KÖTÖDÉS. In Danis-Farkas-Herczog-Szilvási (szerk.): Biztos Kezdet kötetek I. 320-367. o. <https://goo.gl/hqzVPP>

3. Családi szocializáció

- a család helye, szerepe, funkciói, szerkezete, változása és változatai, a család társadalmi, gazdasági kulturális háttere és ennek hatásai / multikulturalitás /
- szülői, nevelői attitűd szokásalakítás a családban

Kulcsfogalmak: rendszerszemléletű megközelítés, nukleáris család, többgenerációs és nagycsalád, egyszülős család vagy családtöredék, családi rendszer, családi funkciók, hátrányos helyzetű család és gyermek, családot támogató intézmények, párválasztás, válás, család és intézmény kapcsolata, szülők jogai és kötelességei, multikulturális nevelés, előítéletek, mentálisan sérülékeny családok.

Szakirodalom:

- Bodonyi Edit – Busi Etelka - Hegedűs Judit – Magyar Erzsébet – Vizely Ágnes (szerk.): Család, gyermek, társadalom. A gyakorlati pedagógia néhány alapkérdése (sorozat). Bölcsész Konzorcium. 9-22 oldal. <http://mek.niif.hu/05400/05461/05461.pdf>
- Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.) (2011): A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Biztos Kezdet Kötetek I. <https://goo.gl/hqzVPP>
- Endrődy-Nagy Orsolya (2010): Esélyegyenlőség és differenciálás koragyermekkorban, Elvek és gyakorlat Nagy-Britanniában in Apróságok nagy kalandjai, Óvodák a Comenius programban, HOPPÁ Disszeminációs füzetek 27. a Tempus közalapítvány gondozásában, Budapest, pp.24-26.
- Kováts András – Vámos Ágnes (szerk., 2009): A migráns gyerekek oktatása, Menedék – Migránsokat Segítő Egyesület kiadó, Budapest
- Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): Kisgyermek nevelése a családban és a bölcsődében. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 21-117. http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/kisgyermekek_nevelese_a_csaladban_es_a_bolcsodeben.pdf

4. A fejlődés támogatása

- az egészséges fejlődés támogatása
- nevelés-gondozás egysége, önállóság támogatása, szükségletek kielégítése, szokáskialakítás
- a fejlődést segítő tevékenységek / játék, ének-zene, mese- vers – mondókázás, vizuális tevékenység, mozgás /
- a kisgyermeknevelő gyermekirodalmi, vizuális és zenei felkészültsége

Kulcsfogalmak:

- személyi és tárgyi állandóság szerepe, önállóság támogatása, szükségletek kielégítése, egészséges szokásrendszer kialakítása (étkezés, higiéné, egészséges életritmus, öltözködés, a környezet rendje), fejlesztésének lehetőségei a gondozásban
- a gyermek játéka; alapvető lelki igények és a játék; elaboráció, játékfajták: a játék támogatása.
- mozgás és ábrázolás, a firka jelentősége. a gyermektér esztétikuma, a média személyiségformáló hatása, a báb feloldó szerepe
- a beszédfejlődés támogatása, anyanyelvi nevelés.
- énekkel támogatott tevékenységek, az éneklés-, mondókázás zenei képességfejlesztésen túlmutató fejlesztő hatásai

Szakirodalom:

- Bimbó Zoltánné (2015): A kisgyermeknevelés főbb feladatai az érzelmi és a szociális kompetencia fejlődésének támogatásában. In: Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 109–145.
http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/Szemelvenyek_a_kisgyermekneveles_korebol_II.pdf
- Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.)(2011): A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Biztos Kezdet Kötetek II. 270-309. <https://goo.gl/Oyl7pv>
- Forrai Katalin (1995): Ének a bölcsődében, Educatio
- Forrai Katalin (1993): A zene hatása a hároméves gyermekek fejlődésére. In: M.Dietrich Helga (szerk.): Szöveggyűjtemény az ének-zene és módszertana tantárgyhoz, Budapesti Tanítóképző Főiskola, Budapest 46-69.l.
- Gyöngy Kinga (szerk., 2015): Első lépések a művészetek felé I.-II. Dialóg Campus Kiadó.
- Hegedűsné Tóth Zsuzsanna (2011): Zenével/zenélve a kisgyermekek között In Döbrössy János (szerk.) „Mi ez a gyönyörű?” (Kodály)-zenehallgatóvá nevelés, ELTE, 15-21.l.
- Kissné Zsámboki Réka (2015): A bölcsődei beszoktatás, a napirend és a játék pedagógiai aspektusai. In: Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 91–107.
http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/Szemelvenyek_a_kisgyermekneveles_korebol_II.pdf
- Korintus Mihályné – Nyitrai Ágnes – Rózsa Judit (2003): Játék a bölcsődében. Módszertani levél, Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Bp. <https://goo.gl/dnFgLi>
- Mózes Eszter (2009): A játék és a fejlesztés szerepe a koragyermekkorai fejlődésben. In: Balázs István (2009, szerk.): Gyerekek. Módszertani ajánlások a gyerekekkel végzett munkához a Biztos Kezdet Program munkatársai számára. Módszertani kézikönyv I. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest. 25–42.
<http://www.feherkereszt.hu/2012/data/userfiles/file/tudastar/gyermekkotet.pdf>

5. Korai intervenció

- eltérő fejlődési menet
- hátrányos helyzet, veszélyeztetettség,
- a korai intervenciót segítő intézmények / gyermekvédelem-család gondozás, korai fejlesztés, szakértői bizottságok, házi orvosi-védőnői ellátás /
- bölcsődei intervenció

Kulcsfogalmak:

- Eltérő fejlődési ütem: akceleráció, retardáció, rögződés vagy fixáció, regresszió vagy visszaesés, dementálódás. Fejlődési elmaradás, megkésett beszédfejlődés, fogyatékoság tünetei, fejlesztés területei
- a bölcsődei intervenciót megalapozó tervezési, fejlesztési területek, a gondozásba, különböző tevékenységekbe ágyazott fejlesztés szociális tanulás, kislépések elve.
- Pedagógiai szakszolgálatok - szakértői bizottságok, fejlesztő és esélydiagnózis. Korai intervenció fogalma, feladata, résztvevők, család és környezetközpontú gondolkodás, rehabilitáció, rehabilitáció, családi aktivitás, otthoni tanulási folyamat, korai fejlesztés, utazó gyógypedagógiai ellátás. Védőnői ellátás, bölcsődék száma, gyermekjóléti szolgálatok, Gyermekesély program.

Szakirodalom:

- Borbély Sjoukje (2003). A korai fejlesztés hatékonysága. In: Fejlesztő Pedagógia, 1. sz. 51-56.
- Csiky Erzsébet (2012). Fejlődési zavarok korai felismerése. Közlés előtt tananyagként közreadva. www.nevelisitanacsado.hu/bid50/Szakirodalom letöltve: 2012.10.30.
- Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.) (2011): A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Biztos Kezdet Kötetek I. 30-56 o.
<https://goo.gl/hqzVPP>
- Kertész Ildikó: A szülők szerepe a korai fejlesztésben. In: Módszertani Lapok: Speciális Pedagógia, 2001. 4. sz. – p. 11-20.
- Rózsáné Czigány Enikő (2015): Korai intervenció: Sajátos nevelési igényű gyermekek a bölcsődében. In: Podráczky Judit (szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből I. Kaposvári Egyetem, Kaposvár 83–119.

- Gyermeknevelés Online Tudományos Folyóirat 2015/2. szám <https://goo.gl/nb6iHC>

6. Tanácsadás

- tanácsadás elmélete és módszertana
- együttműködés a szülőkkel
- szülőcsoportok vezetése
- sérült gyermeket nevelő családok támogatása
- családot segítő szolgáltatások / migráns családokat segítő programok, szervezetek, vasárnapi iskola, nonprofit szervezetek segélyprogramjai /

Kulcsfogalmak:

- A tanácsadás fogalma, általános elméletei kérdései, kompetenciahatárai.
- A tanácsadó – tanácskérő kapcsolat jellegzetességei, a szakszerű tanácsadói viselkedés, beszédkultúra.
- A célzott beszélgetés jellegzetességei, a beszélgetésvezetés alapelvei.
- Fogyatékoság diagnózisát követő szülői reakciók (stresszor), elfogadtatás, életmód, életvezetési tanácsadás. Speciális fejlesztési tanácsadás az otthoni fejlesztéshez, gondozáshoz. Bevándorló, menekült, migráns, menedékes, menedékkérő, szabad mozgás joga, magyar anyanyelvű külföldiek, idegen anyanyelvű külföldiek, migráns gyermekek integrációja

Szakirodalom:

- Borbély Sjoukje (2008). Kezünkben a diagnózissal. Kézenfogva Alapítvány, Budapest
- Dr. Szilágyi Klára: A tanácsadás módszerei I-II. Gödöllői Agrártudományi Egyetem Tanárképző Intézete, Gödöllő, 2008. (A tanácsadás módszerei c. rész)
- Vargáné Dávid Mária (2002). A tanácsadás elmélete és módszertana pedagógusoknak. In: Estefánné Varga Magdolna – Ludányi Ágnes szerk. (2002): Esélyteremtés a pedagógiában. Tanulmánykötet. Szakmódszertani sorozat II. EU-EKF Kiadás. Eger

7. Az intézményes csecsemő – és kisgyermeknevelés

- az intézményes csecsemő- és kisgyermeknevelés történeti fejlődése
- a három év alatti gyermekek családon kívüli ellátási formái, alternatívái / családi napközi, egységes óvoda – bölcsőde, Biztos Kezdet, egységes bölcsőde – óvoda, bölcsődei játszócsoport, játszóház - játszóházi játszócsoport /
- a bölcsődei nevelés, gondozás alapelvei
- szolgáltatások szervezése a családok támogatására

Kulcsfogalmak:

időszakos bölcsődei elhelyezés, gyermekhotel, játszócsoport, játékkölcsönzés, Biztos Kezdet program, egységes bölcsőde-óvoda, családi napközi, házi gyermekfelügyelet, stb.,

Szakirodalom:

- Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.)(2011): A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés színterei. Biztos Kezdet Kötetek I. 420-463. oldal. <https://goo.gl/hqzVPP>
- Jogszabályi háttér: 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről. (http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM)
- A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA. 10. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez (http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM)
- Nyitrai Ágnes (2015): Pedagógiai szemléletmód a bölcsődei nevelésben-gondozásban. In: Podráczky Judit (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 1. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 35–56. http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/szemelvenyek_a_kisgyermeknevel_es_korebol_i.pdf

- Podráczky Judit (2015): A kisgyermeknevelés jelentősége, helyzete és perspektívái In: Podráczky Judit (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 1. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 57–82.
- http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/szemelvenyek_a_kisgyermeknevel-es_korebol_I.pdfSegítő környezetben, Bölcsődei tanulmányok. 1998. (<http://mek.oszk.hu/01800/01803/01803.htm#12>)
- Varga László (2015): Kisgyermekkor – a világra nyíló ablak. in: Podráczky Judit (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 1. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 9-34. http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/szemelvenyek_a_kisgyermeknevel-es_korebol_I.pdf

8. A kisgyermeknevelői tevékenység

- a kisgyermekek gondozásának, nevelésének, fejlesztésének feltételei
- gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok
- a korai nevelés pedagógiai módszerei
- a kisgyermeknevelő személyisége / motiváció, attitűd, magatartás /
- a kisgyermekneveléshez kapcsolódó szakmai, etikai szabályok
- a kisgyermeknevelő mentálhigiénéje
- a kisgyermeknevelő mint modell, érték- és hagyományörző szerepe

Kulcsfogalmak:

befogadás – beszoktatás, átmenet, saját kisgyermeknevelő rendszer, személyi állandóság, napirend alakítása, gondozás, játék, empátia, hitelesség, elfogadás, pedagógiai képességek, konfliktuskezelés, önképzés, kiegészítés, a kiegészítés megelőzése, a kiegészítés kezelésének lehetőségei, rekreáció, munkahelyi stressz, önszervező csoport, szupervízió

Szakirodalom:

- A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA. 10. számú melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez (http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99800015.NM)
- Bimbó Zoltánné (2015): A kisgyermeknevelés alapjai, a tevékenységek és a nevelés hatásrendszere. In: Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 7-21. http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/Szemelvenyek_a_kisgyermeknevel-es_korebol_II.pdf
- Bimbó Zoltánné (2015): Pedagógiai szempontok a bölcsődei élettér és életesemények megszervezéséhez, alakításához. In: Nyitrai Ágnes (2015, szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből 2. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 61-90. http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/Szemelvenyek_a_kisgyermeknevel-es_korebol_II.pdf
- Kissné Fazekas Ibolya (2010): Iránytű antológia I-II. Típegő Szegedi Bölcsődei Alapítvány, Bába, Szeged, (A gondozónő személyisége és kommunikációja c. rész)
- Kovács Tamás Attila (2004): A rekreáció elmélete és módszertana, Budapest, Fitness Kft.
- Nyitrai Á. (2015, szerk.): Kisgyermekek nevelése a családban és a bölcsődében. Kaposvári Egyetem, Kaposvár. 9-60. http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/kisgyermekek_nevelese_a_csaladban-es-a-bolcsodeben.pdf
- Pető Csilla (1998): És ki segít a segítőnek? In: Család, gyermek, ifjúság. 1998/3

9. Szociális ellátórendszer

- a kisgyermeket nevelő családok kockázatai
- a gyermekszegénység okai, következményei a gyermekekre, megelőzése, kezelése,
- a szociálpolitika jelenkori törekvései
- szociális és gyermekvédelmi alapellátás
- gyermeki jogok

Kulcsfogalmak:

hazánk demográfiai helyzete és az ebből adódó jelentősebb kihívások, a társadalom elöregedése, a családalapítás és gyermekvállalás idejének kitolódása, munkanélküliség, egészségügyi, szociális és életvezetési problémák, regionális eltérések, a gyermekszegénység elleni Nemzeti Program, Legyen Jobb a Gyermekeknek, Biztos Kezdet Program célkitűzései, család és gyermekvédelmi szolgáltatások, gyermeki jogok a nemzetközi és hazai jogforrásokban

Szakirodalom:

- Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.)(2011): A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Biztos Kezdet Kötetek I. <https://goo.gl/hqzVPP>
- Gábos András és Szívós Péter (2006). A gyermekszegénység és néhány jellemzője Magyarországon. http://www.tarsadalomkutatas.hu/kkk.php?TPUBL-A-695/publikaciok/tpubl_a_695.pdf
- Krémer Balázs (2009): Bevezetés a szociálpolitikába, Napvilág Kiadó, Budapest, 2009
- Herczog Mária (2001): Gyermekvédelmi kézikönyv. KJK-Kerszöv, Budapest
- Herczog Mária (2008): A kora gyermekkorai fejlődés elősegítése. In: Zöld könyv a magyar közoktatás megújításáért 2008. (Szerkesztette: Fazekas Karoly - Köllő Janos - Varga Júlia) 33-53. <http://mek.oszk.hu/08200/08222/08222.pdf>

10. Az intézményi működés szabályozása és adminisztrációs feladatai

- a csecsemő-és kisgyermeknevelői tevékenység jogi és közigazgatási keretei
- adminisztrációs teendők, a csecsemő – és kisgyermekellátáshoz kapcsolódó dokumentáció vezetése
- elektronikus információs rendszerek adatszolgáltatás
- az intézmény működését meghatározó tárgyi feltételek
- a napközbeni ellátást segítő más intézményekkel és szakemberekkel való együttműködés
- az inkluzív nevelés intézményi feltételei

Kulcsfogalmak:

a 3 év alatti gyerekek ellátásának intézményi formái, bölcsődelétesítés, működési engedély, a bölcsődei felvétel, a bölcsődei nevelés személyi és tárgyi feltételei, a dokumentáció vezetésének szempontjai és szabályai, a bölcsőde kapcsolatrendszere, integráció, inklúzió, deszegregáció, csecsemő és kisgyermeknevelő felkészültsége, gyógypedagógus, más szakemberekkel való együttműködés, egyéni fejlődési ütemet követő fejlesztési terv

Szakirodalom:

- Danis Ildikó – Farkas Mária – Herczog Mária – Szilvási Léna (szerk.)(2011): A génektől a társadalomig: a koragyermekkorai fejlődés szinterei. Biztos Kezdet Kötetek I. 420-463. oldal. <https://goo.gl/hqzVPP>
- Rózsáné Czigány Enikő (2015): Korai intervenció: Sajátos nevelési igényű gyermekek a bölcsődében. In: Podráczky Judit (szerk.): Szemelvények a kisgyermeknevelés köréből I. Kaposvári Egyetem, Kaposvár 83–119. http://palyazatok.ke.hu/tartalom/csatolt/tamop/412B213/kiadvanyok/szemelvenyek_a_kisgyermeknevel_es_korebol_I.pdf